

Seat No. : _____

XY-122

B.Ed. Sem. II

April-2013

A-506 : Expanding Horizons of Secondary Education

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ (પાંચેય) પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૦
- (૧) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૨)ના મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવો. તે મુજબ શિક્ષકના વ્યવસાય અને જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવન અંગેની ભલામણો જણાવો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૬)ની ભલામણોની નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો :
(ક) રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ
(ખ) અધ્યેતાકેન્દ્રી અભિગમ
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો : ૪
- (૧) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન આયોગની શિક્ષણના અધિકાર બિલ અંગેની ભલામણો જણાવો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૬)ની જરૂરીયાત સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન આયોગની પોર્ટલ્સ (Portals) અંગેની ભલામણો જણાવો.
૨. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેના ઉત્તર આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૬
- (૧) ચિંતનાત્મક વિચારની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) અધ્યાપન દફતરના હેતુઓ જણાવો.
- (૩) અમેરિકન શાળા શિક્ષણની તરાહ સ્પષ્ટ કરો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૮
- (૧) યુ.કે.નું માધ્યમિક શિક્ષણનું માળખું જણાવો. માધ્યમિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમના મુખ્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
- (૨) ચિંતનાત્મક વિચારણા માટેના સાધનો જણાવી રોજનીશી અંગે વિગતે ચર્ચા કરો.
૩. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૦
- (૧) દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. સાંપ્રત સમયમાં દૂરવર્તી શિક્ષણની જરૂરીયાત સ્પષ્ટ કરી તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૨) આભાસી વર્ગખંડ એટલે શું ? વેબ આધારિત અધ્યયનના પ્રકારો જણાવી તેના લાભાલાભ જણાવો.

- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો : ૪
- (૧) ગુજરાતમાં શિક્ષણક્ષેત્રે બાયસેગ (BISAG)ની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) એજ્યુસેટ (EDUSAT) વિશે નોંધ લખો.
 - (૩) સિન્ક્રોનસ (Synchronous) લર્નિંગ વિશે નોંધ લખો.

૪. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બેના ઉત્તર આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૬
- (૧) શિક્ષણમાં નવીનીકરણનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) સ્ટાફરૂમ પર્યાવરણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (૩) સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિનું મહત્ત્વ જણાવો.

- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૮
- (૧) સ્ટાફરૂમ પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (૨) વિવિધ સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓનું વર્ગીકરણ આપી યાદી તૈયાર કરો અને કોઈપણ બે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન અને અમલીકરણ વર્ણવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૯૨) માટેની સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 - (૨) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનપંચના અધ્યક્ષ કોણ છે ?
 - (૩) શાળાઓને ભૌતિક સુવિધાઓ પૂરી પાડવા રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૬) કયો કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ?
 - (૪) દરેક જિલ્લામાં એક નવોદય વિદ્યાલય આપવી એવું કઈ પંચવર્ષીય યોજનામાં નક્કી થયું ?
 - (૫) યુ.એસ.એ.માં વિદ્યાર્થીઓ કેટલામા વર્ષે માધ્યમિક શિક્ષણમાં પ્રવેશે છે ?
 - (૬) યુ.એસ.એ.નું માધ્યમિક શિક્ષણ કયા કાયદાને આધારે ચાલે છે ?
 - (૭) અધ્યાપન દફતર એટલે શું ?
 - (૮) ભારતમાં દૂરવર્તી શિક્ષણ માટે સૌપ્રથમ કઈ યુનિવર્સિટી ક્યારે સ્થાપવમાં આવી ?
 - (૯) EDUSATના કોઈપણ બે હેતુઓ જણાવો.
 - (૧૦) વીડિયો કોન્ફરન્સિંગની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (૧૧) વિદ્યાર્થીઓમાં પર્યાવરણ અંગેની જાગૃતતા વિકસાવવા કઈ બે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરશો ?
 - (૧૨) સ્ટાફરૂમ ભાવાવરણ સુસંવાદી બને તે માટે કયા પ્રકારની સંસ્થાકીય પરિસ્થિતિ ઉત્તમ ગણાય ?
 - (૧૩) નવીનીકરણની કોઈ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (૧૪) દૂરવર્તી શિક્ષણ કયા પ્રકારના પ્રત્યાયનથી શક્ય બને છે ?

Seat No. : _____

XY-122

B.Ed. Sem. II

April-2013

A-506 : Expanding Horizons of Secondary Education

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) **All** the (**five**) questions are compulsory, options are internal.
(2) Figures to right side indicate full marks of questions.

1. (a) Answer any **one** of the following questions in about **750** words : **10**
- (1) State the main features of revised National Policy of Education (1992). State the recommendations made by the policy about Teacher's profession and District Institute of Education and Training.
- (2) Discuss the National policy of Education's (1986) suggestions in context to following points :
- (a) National Curriculum
- (b) Learner Centered Approach
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **125** words : **4**
- (1) State the suggestions of Right to Education given by National Knowledge Commission.
- (2) Clarify the need of National Policy of Education (1986).
- (3) State the suggestions of Portals given by National Knowledge Commission.
2. (a) Answer any **two** of the following questions in about **100** words : **6**
- (1) Clarify the concept of Reflective Thinking.
- (2) Mention the objectives of Teaching Portfolio.
- (3) Explain the structure of American School Education.
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **500** words : **8**
- (1) State the structure of Secondary Education in U.K. Discuss the main features of Secondary Education Curriculum.
- (2) State the tools of Reflective Thinking. Discuss about Daily Diary in detail.
3. (a) Answer any **one** of the following questions in about **750** words : **10**
- (1) Clarify the concept of Distance Education. Explain the need of Distance Education in current period. State its limitations.
- (2) What is Virtual Classroom ? Mention the types of web-based learning and describe the merits and demerits of web-based learning.

- (b) Answer any **one** of the following questions in about **125** words : **4**
- (1) Clarify the role of BISAG in the field of Education of Gujarat.
 - (2) Write a short note on EDUSAT.
 - (3) Write a short note on synchronous learning.
4. (a) Answer any **two** of the following questions in about **100** words : **6**
- (1) Clarify the concept of innovation in Education.
 - (2) Clarify the concept of classroom climate and mention its importance.
 - (3) State the importance of Co-curricular activities.
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **500** words : **8**
- (1) Discuss the factors affecting staffroom environment in detail.
 - (2) Prepare a list of different types of co-curricular activities by giving classification. Describe planning and implementation of any two.
5. Answer the following questions in short : **14**
- (1) Who was the head of Committee for Revised National Education Policy ?
 - (2) Who is the chairman of National Knowledge Commission ?
 - (3) Which programme was implied to provide physical infrastructure of school in 1986 ?
 - (4) In which Five Year's planning it is decided to give one Navoday Vidyalaya to each district ?
 - (5) After completing which age students enter to High School in U.S.A. Education System ?
 - (6) On which act based Secondary Education run in U.S.A ?
 - (7) What is Teaching Portfolio ?
 - (8) Which University was established first in which year for distance education in India ?
 - (9) Write any two objectives of EDUSAT.
 - (10) Clarify the concept of video conferencing.
 - (11) Which two activities will you arrange to create environmental awareness among the students ?
 - (12) Which types of institutional environment is the best for staffroom environment ?
 - (13) Write any two characteristic of innovations.
 - (14) By which communication 'Distance-Education' is possible ?
-